

L
apr.

eglutè 1985
BALANDIS ▲▲▲▲▲

EGLUTĖ

1985 BALANDIS

TURINYS

- 3 PAMAČIAU, Jonas Minelga
- 4 VAIKŲ KŪRYBA
- 8 GALVOSŪKIAI
- 12 KEISTA KELIONĖ, IV, L. Stačiokaitė
- 16 JULIJONO KAULAS, P. F., sulietuvino D. Sadūnaitė
- 22 DETEKTYVAS, Arabų pasakėčia
- 26 PASIDARYKIME PATYS
- 28 NAMAI, KURIUOSE GYVENAME, paruošė D. Sadūnaitė
- 32 JUOKIMĖS!

PIEŠINIAI

Viršelis — P. Osmolskio

Skyrių vinjetės — Z. Sodeikienės

Kitos iliustracijos:

- E. Muliolienė — 3
- I. Grigaitienė — 4
- M. Girniuvienė — 7
- N. Palubinskienė — 13, 14, 16, 18, 19, 20, 21
- A. Trinkūnas — 17
- A. Sruoginienė — 22, 23, 24
- D. Stončiūtė-Kuolienė — 25
- R. Čereškaitė — 32

REDAKCIJA

REDAKCIJA: vyr. redaktorė — ses. O. Mikailaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

ADMINISTRACIJA: administratorė — Danguolė Sadūnaitė, Immaculate Conception Convent,
Putnam, CT 06260

Gautąją medžiagą "Eglutės" redakcija taiso ir tvarko savo nuožiūra. Be redakcijos leidimo "Eglutėje" spausdintų rašinių bei piešinių kitur prašome nespausdinti.

EGLUTĖ — vienintelis lietuviškas laikraštėlis vaikams išeivijoje. Leidžia ir spausdina Nek. Pradėtosios Marijos Seserys, Putnam, CT 06260. Administratorė — Danguolė Sadūnaitė. Prenumerata metams — \$10.00, vieno numerio kaina — \$1.00.

THE LITTLE FIR is a magazine for Lithuanian children. Published monthly except July and August by the Sisters of the Immaculate Conception. Published and printed at Immaculate Conception Convent, Putnam, CT 06260. Yearly subscription—\$10.00; single copy—\$1.00. Second class postage paid at Putnam, Connecticut 06260.

EGLUTĖ (THE LITTLE FIR) — (USPS 169-200)

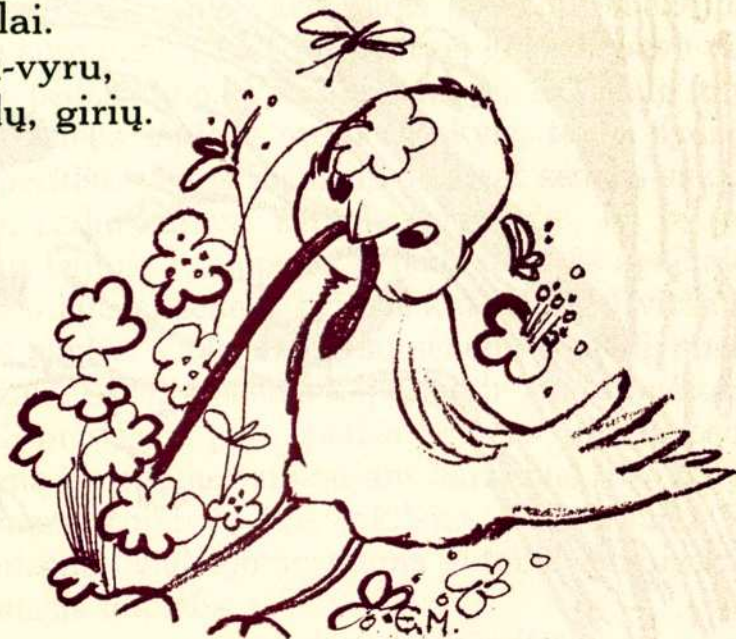

PAMAČIAU!

Jonas Minelga

Algi, Rūta, čia greičiau!
Aš varnėną pamačiau.
Vos pravėriau savo langą,
Obelėlė aidi, žvanga.

Aidi parkai ir šilai,
Uždainuoja inkilai.
Čeku-čeku, čyru-vyru,
Iš padangių, sodų, girių.

KAIP PASTATYTI INKILĄ

(Rašo K. Donelaičio lit. mokyklos Čikagoje 2-ro skyriaus mokiniai)

Viena mano kalėdinių dovanų buvo inkilas, kurį reikia pačiam sustatyti. Yra daug paukščiukų aplink mūsų namą.

Inkilą statėm šitaip: Trys šonai buvo lygūs. Vienas turėjo skylę paukščiui įlįsti. Dar buvo grindys ir stogas. Mes prilipinome visus keturis šonus prie grindų, tada prilipinome stogą. Prie skylutės prilipinome pagaliuką, kad paukščiukas galėtų nutūpti. Tuomet mano tėtis inkilą prikabino prie medžio.

Daina Čarauskaitė

Reikia paimti septynias lentutes ir tinkamai išmatuoti. Tada sukalti dvi lentutes iš šonų, dvi iš galo, vieną apačioje ir dvi ant stogo. Galuose reikia išgręžti po skylutę, kad paukščiukai galėtų įlįsti.

Rimas Radzevičius

Pirma reikia lentų. Paskiau supjaustyti lentas pjūklų. Reikia surinkti įrankių: klijų, plaktuką, pjūklą, grąžtą ir planus. Iš planų reikia pažymėti, kur lentą pjauti. Patepti supjautas dalis klijais, kur reikia, jas sukalti. Paskutinį dalyką, kurį reikia padaryti, tai nudažyti inkilą.

Linas Gierštikis

Inkilėlių yra įvairių rūšių. Daugiausia inkilėliai daromi varnėnams. Mes su seneliu dirbome varnėnams inkilėlį. Senelis paėmė ilgą lentą ir ją supjaustė į gabalus. Keturi gabalai buvo vienodi, po pusantros pėdos ilgio. Vienoje lentoje, maždaug trys coliai nuo viršaus, senelis išpjovė apskritą skylę, tokio dydžio, kad per ją galėjai perkišti vištos kiaušinį. Tuomet senelis sukaltė tas keturias lentas, padarydamas keturkampę dėžę. Po to nupjovė dar du gabalus lentos. Trumpesnią prikalė dėžutės apačioje: tai inkilėlio dugnas, o ilgesnį senelis prikaltė ant inkilėlio viršaus, apie tris colius virš skylės. Tada mudu su seneliu inkilėlį nudažėme raudonais dažais. Senelis paėmė kopėčias ir mudu nuėjome prie medžio. Inkilėlį pririšome prie medžio liemens apie 12 pėdų nuo žemės. Kitą dieną išgirdome švilpaujant varnėnus. Pro langą pamačiau porą varnėnų, tupinčių prie inkilėlio. Nuo to laiko jie ten apsigyveno, linksmi čiulbėjo ir mums suteikė džiaugsmo. Tai buvo mūsų pirmasis inkilėlis.

Audrutė Gaižiūnaitė

KODĖL?

KODĖL KARDINOLAS RAUDONAS

Vieną dieną ponas Kardinolas nuskrido pas poną Varnėną. Jie abu negalėjo sugalvoti, ką valgyti pietums. "Aš noriu nuskristi pas ponus Gražulius ir lesti sėklas", sakė ponas Kardinolas. "O aš noriu susirasti sliekų", sakė ponas Varnėnas. Jie taip ilgai ginčijosi, kol ponas Kardinolas pasakė: "Aš tavo svečias, tai turėčiau gauti, ko aš noriu". "O aš tave priimu į savo lizdą, tai turėtum valgyti, ką aš noriu", atsakė ponas Varnėnas. Tuomet ponas Kardinolas taip supyko, kad net pasidarė visas raudonas. Jis ir dabar dar raudonas.

*Lidija Gražulytė
K. Donelaičio lit. mokykla
Čikagoje*

KODĖL GYVATĖS LIEŽUVIS ĮSKELTAS

Vieną dieną gyvatė šliaužė maisto gaudyti. Pagaliau pamatė žolėse pelytę. Tyliai artyn prislinko ir pagavo. Gyvatė pradėjo pelę ryti, bet pelė galvojo, kad ji dar buvo gyva ir taip norėjo toliau pasilikti. Kol dar ji turėjo laiko, ėmė ir įkando į gyvatės liežuvį.

Gyvatė suriko iš skausmo ir išsižiojo. Pelė nubėgo ir pasislėpė, nes nenorėjo pajusti gyvatės pykčio.

Todėl gyvatės turi perskeltą liežuvį. Tačiau Dievas tai matė ir davė gyvatei nuodus. Kai ji pagauna mažą gyvuliuką, tai per jos kiaurus dantis ji pasiekia nuodai ir tas gyvuliukas tuoj numiršta.

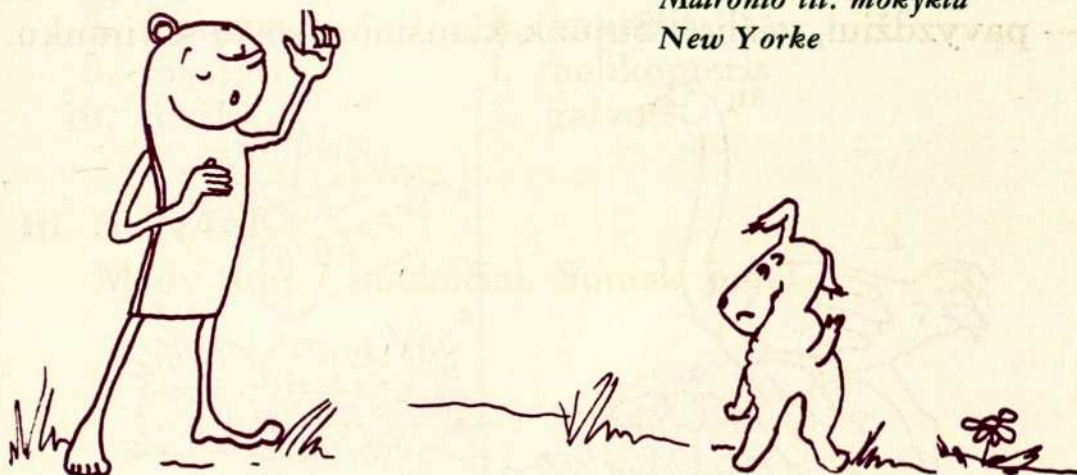
*Aleksandras Tamulis
K. Donelaičio lit. mokykla
Čikagoje*

KODĖL MAN PATINKA “EGLUTĖ”

Dėl ko man patinka “Eglutė”?

“Eglutė” yra vienintelis vaikų laikraštėlis. “Eglutėje” daug įdomių dalykų yra: pasakų, eilėraščių, mįslių, galvosūkių. Aš labai mėgstu galvosūkius. Man patinka, kad laikraštėlyje gali rašyti patys vaikai ir piešti. Daug piešinių ir rašinių yra suaugusių žmonių. Laikraštėlio popieris baltas ir geras. Malonu skaityti. “Eglutė” gražus laikraštėlis ir naudingas, todėl mėgstu jį. Vaikai, visi skaitykit “Eglutę”!

*Marius Maldutis, 3 sk.
Maironio lit. mokykla
New Yorke*

KODĖL MURZA NE ŽMOGUS?

Murza yra kaip mes. Jis žiūri į priekį ir į šonus mato. Murza yra kaip mes, tik jis turi keturias kojas. Murza yra mūsų šuo.

*Vytis Udrys, 3 m.
Jackson, Michigan*

GREITAI IŠTARK!

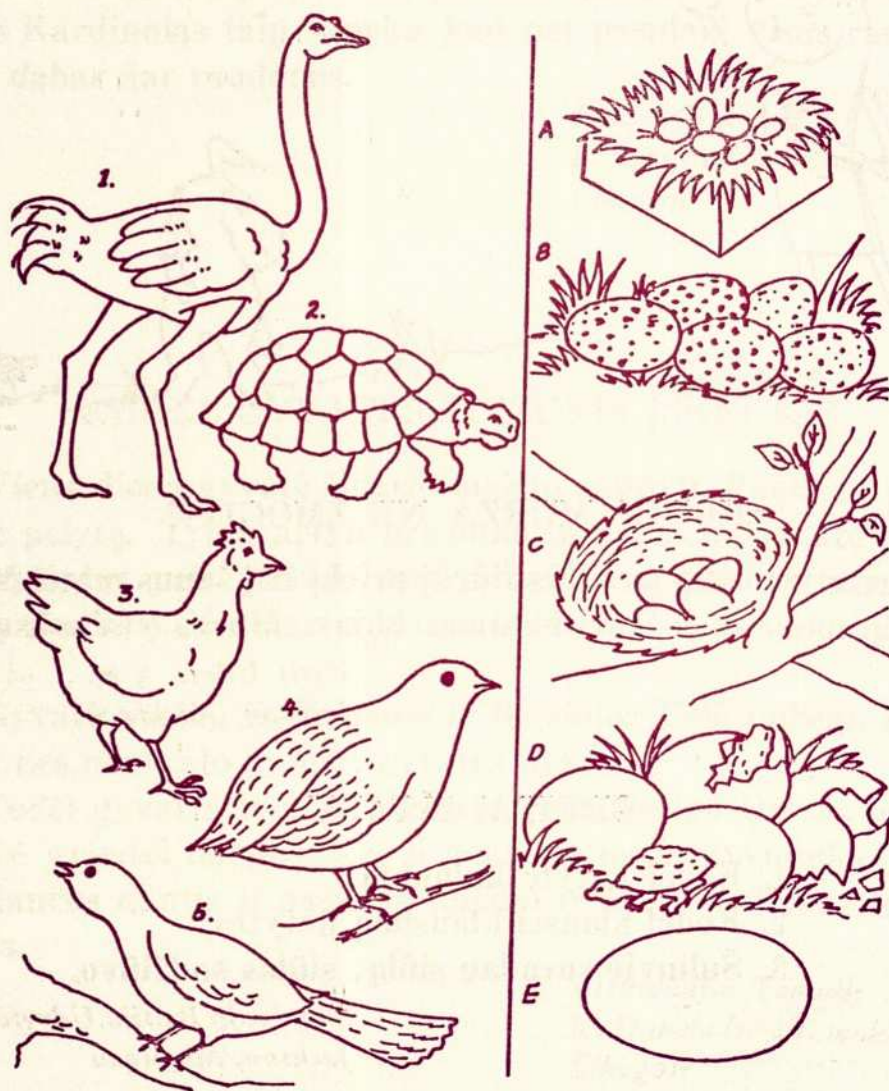
1. Kodėl katytė kniaukia?
2. Kodėl klausei klausimą katytės?
3. Šulinyje suradau siūlą; siūlas sudžiūvo.

*Sugalvojo Baltija Udrytė
Jackson, Michigan*

I. KIENO KIAUŠINIAI?

Ne tik paukščiai deda kiaušinius. Juos deda ir kiti gyviai — pavyzdžiui, vėžliai. Sujunk kiaušinius su jų savininku.

II. SUPORUOK!

Suporuok žodžius, kurie turi tą pačią ar labai panašią reikšmę.

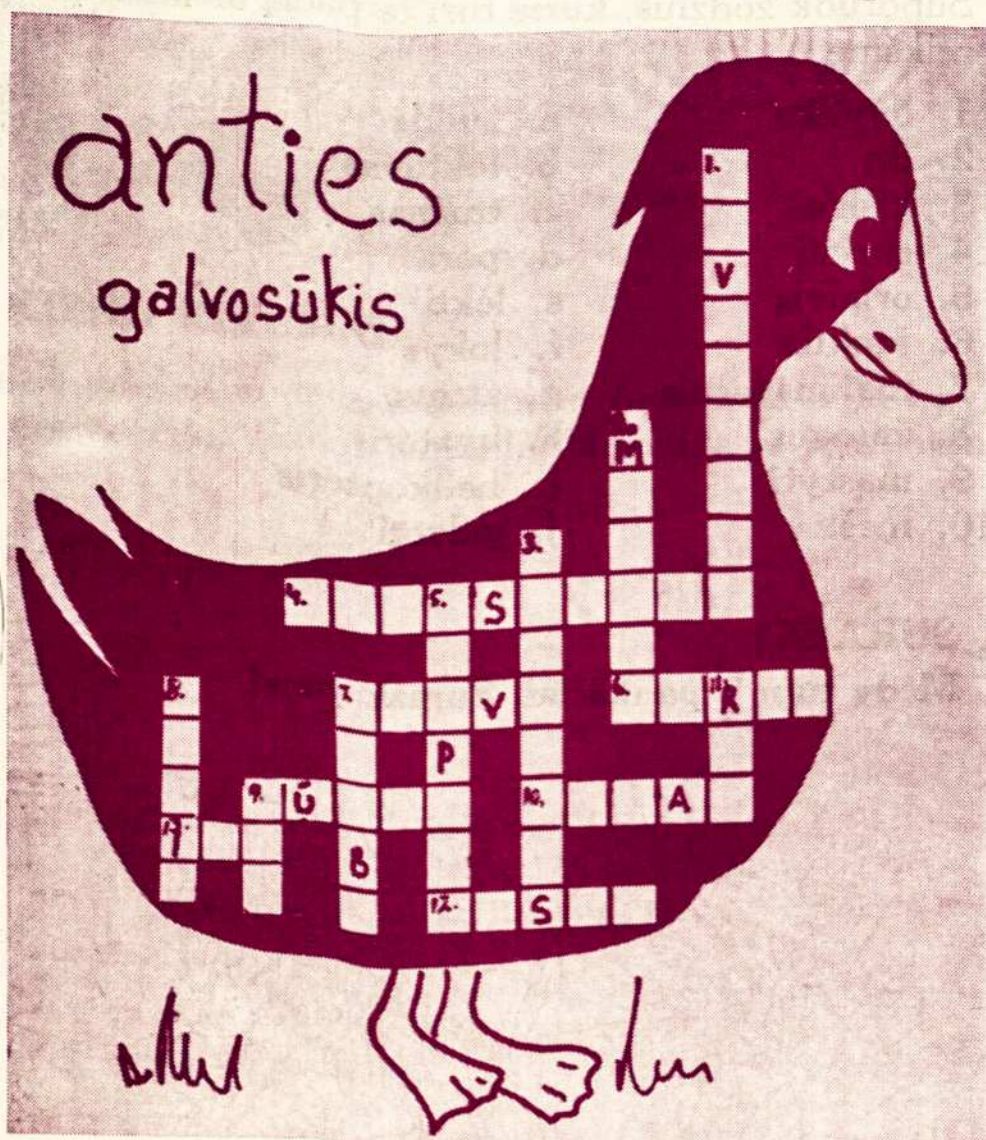
1. dvylika	a. zuikis
2. du	b. lėktuvas
3. kiškis	c. tuzinas
4. skristi	d. pora
5. orlaivis	e. lėkti
6. juoktis	f. lokys
7. malūnsparnis	g. asmuo
8. žmogus	h. kvatotis
9. mąstyti	i. helikopteris
10. meška	j. galvoti

III. SURASK!

Medy tupi 7 paukščiai. Surask juos!

IV.

Skersai:

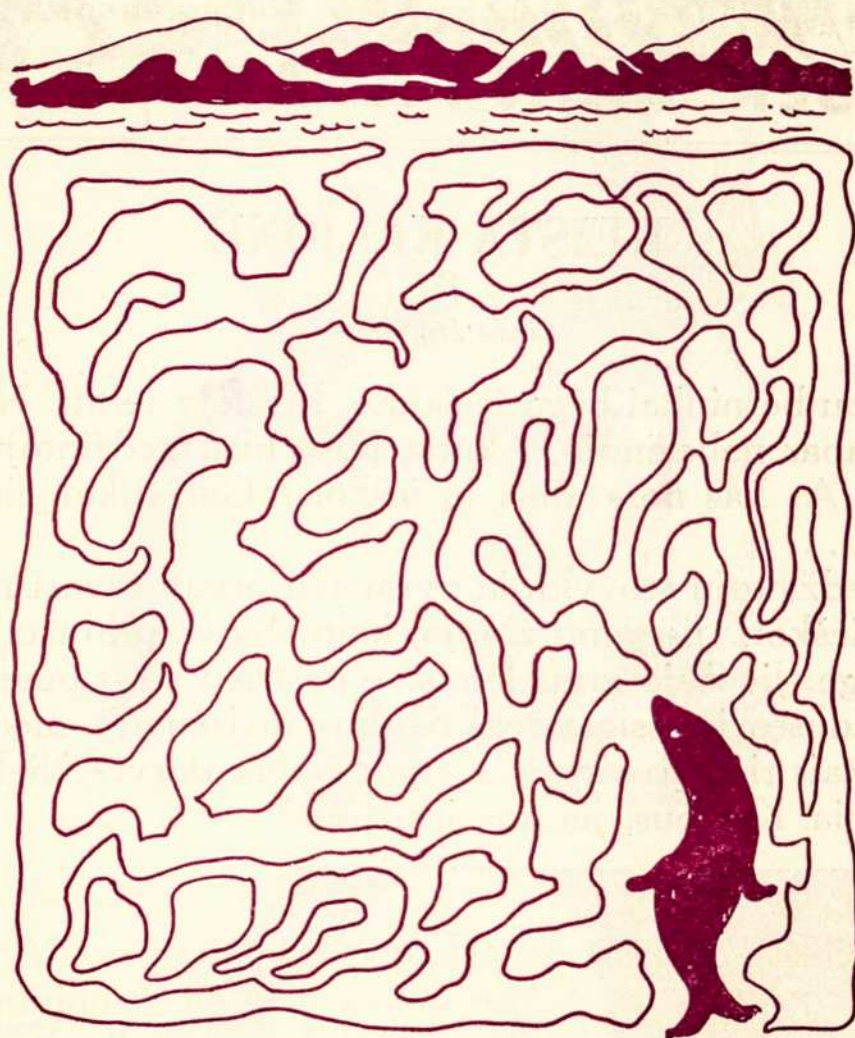
4. Skėtis.
6. Kai žmogus nesveikas, jis
7. Išartas laukas.
9. Maistas padarytas iš pieno.
10. Geras.
12. Tu arsi, jūs (sutrumpinta).
13. Priešingybė žodžiui "duoda".

Žemyn:

1. Metų laikas, kuris seka žiemą.
2. Spalvingas.
3. Šis mėnuo, turįs paukščio vardą.
5. Išsileidžia, pvz. sušildytas sniegas.
7. Priešingybė žodžiui "žaidžia".
8. Paukštis, atvaizduotas šiame galvosūkyje.
9. Mano—man; tavo—tau; savo—.....
11. Jei ieškos, tai ir

V. PADEK RUONIUI!

Vargšas ruonis per toli nuplaukė. Parodyk jam kelią
į namus.

VI. MĖSLĖ

A ir B kabo palubėj.
A nupuolė, B nukrito,
Kas dar liko?

(Galvosūkių atsakymai psl. 25)

KEISTA KELIONĖ

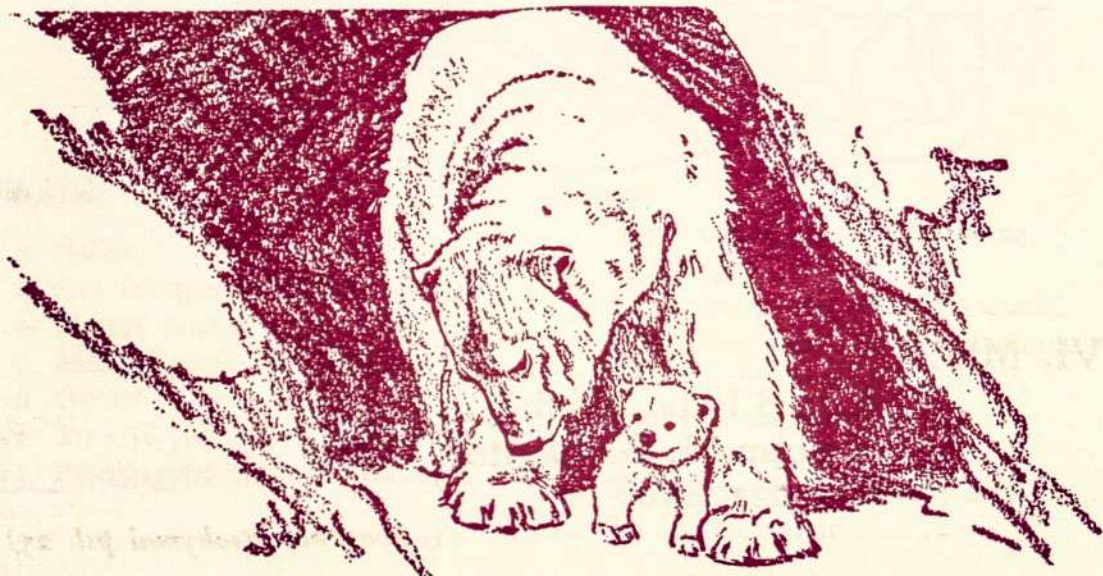
IV

Linda Stačiokaite

Abu berniukai bėgo ir šaukė. Pradėjo temti. Nė vienas dabar nebežinojo, į kurią pusę bus medžiotojų stovykla. Ar kas nors ateis jų ieškoti? Gal vilkai pirmiau atras?...

Medžiotojų stovykloje vyrai jau organizavosi paklydusių ieškoti. Jie gerai žinojo, kaip lengva prarasti kryptį sniege. Jie išėjo grupelėmis — po tris į visas puses.

Uždusęs ir išsigandęs, Saulius atsirėmė į medį. Jo skruostais riedėjo ašaros. Ką jam dabar daryt? Nieks neatsiliepia. Kas bus, jei kas jį užpuls?

Staiga visai netoli sugirgždėjo sniegas. Berniukas sustingo. Net kvėpuoti bijojo. Trakstelėjo medžio šakos ir — kažkas išlindo.

— Mikai! — sušuko Saulius. — Ačiū, ačiū, kad mane radai! Einam namo!

Ir Mikas nudžiugo, pamatęs savo draugą. Bet jis staiga nuliūdo ir nuleido galvą.

— Sauliau, aš nežinau, kaip grįžti. Aš paklydau. Tavęs ieškojau ir nežiūrėjau, kur einu . . .

Saulius nurijo ašaras.

— Atsisėskim, greičiausiai mus tuoj ras. Vis vien smagiau, kad esam kartu, — tarė jis Mikui.

Berniukai atsisėdo sniege tarp medžių. Laukė, laukė, bet niekas nepasirodė. Jau buvo tamsu.

— Sauliau, statykim sniego namą. Mes čia sušalsim naktį. Namelyje bus šilčiau, galėsime miegoti.

Saulius sutiko. Abu ėmė saujas sniego ir pradėjo statyti užuovėją nuo žvarbaus vėjo.

Ieškotojai, neradę berniukų, grįžo į stovyklą. Tamsoj vis vien nieko nematys.

— Praneškim per radiją, — pasiūlė Miko mama. — Nieko nebus. Turim ieškot pagalbos. Atsiųs lėktuvą — tokiu būdu greičiau berniukus suras.

Medžiotojų stovykloje vienas eskimas susisieks su aerodromu, kuris buvo už 650 mylių. Jis papasakojo, kas atsitiko ir paprašė, kad atsiųstų lėktuvą išgelbėti vaikus.

Susijaudinęs, vyras prie radijo kontrolės, bėgo pas direktorių.

— Prašo pagalbos! Du vaikai paklydo Šiaurės kalny-
no miške.

Staiga vienas žmogus, kuris sėdėjo prie staliuko ir gėrė kavą, pašoko ir pribėgo prie radijo kontrolės.

— Ką? Kas atsitiko?

— Atsiprašau, čia ne Jūsų reikalas. Turiu pranešti direktoriui.

— Kokie vaikai paklydo? Man labai svarbu sužinoti!

— Per radiją pranešė, kad vienas eskimukas, o antras amerikietis.

— Nejaugi! Tai mano brolio sūnus! — sušuko žmogus. Tai buvo Sauliaus Dėdė Petras, kuris, baigęs darbą liginėje, ruošėsi grįžti į tolimą eskimų kaimelį šiaurėje.

Stovykloje visi klausėsi, ką praneš iš aerodromo.

— Tuo atskrendame. Paimsime dekių ir maisto vaikams.

Eskimai atsiduso.

— Dabar turime laukti. Kad tik vaikai nenusigastų ir nepadarytų ko nors neprotingo, — tarė vienas medžiotojas.

— Mano sūnus žinos, ką daryti, — įsiterpė Miko mama. — Jis papratęs mažesnius prižiūrėti. Bet Saulius nepažįsta šiaurės, jis vargšelis... — ir moteris pravirko.

— Nepraraskim vilties! Jie tik vieną dieną teis buvo miške. Žmonės ilgiau klaidžiojo ir buvo surasti...

Ramindami vieni kitus, eskimai ruošėsi užsnūsti. Motinos meldėsi ir tyliai šluostė ašaras.

Lauke užėsmarkus vėjas. Prisiglaudę vienas prie kito, berniukai gulėjo savo sniego name. Saulius lygiai kvėpavo — miegojo. Bet eskimukas Mikas negalėjo užmigti. Jis matė, kaip pradėjo snigti. Didelės snaigės krito ir krito. Kas bus, jei juos užsnigs?... Kaip juos tada suras?

(Bus daugiau)

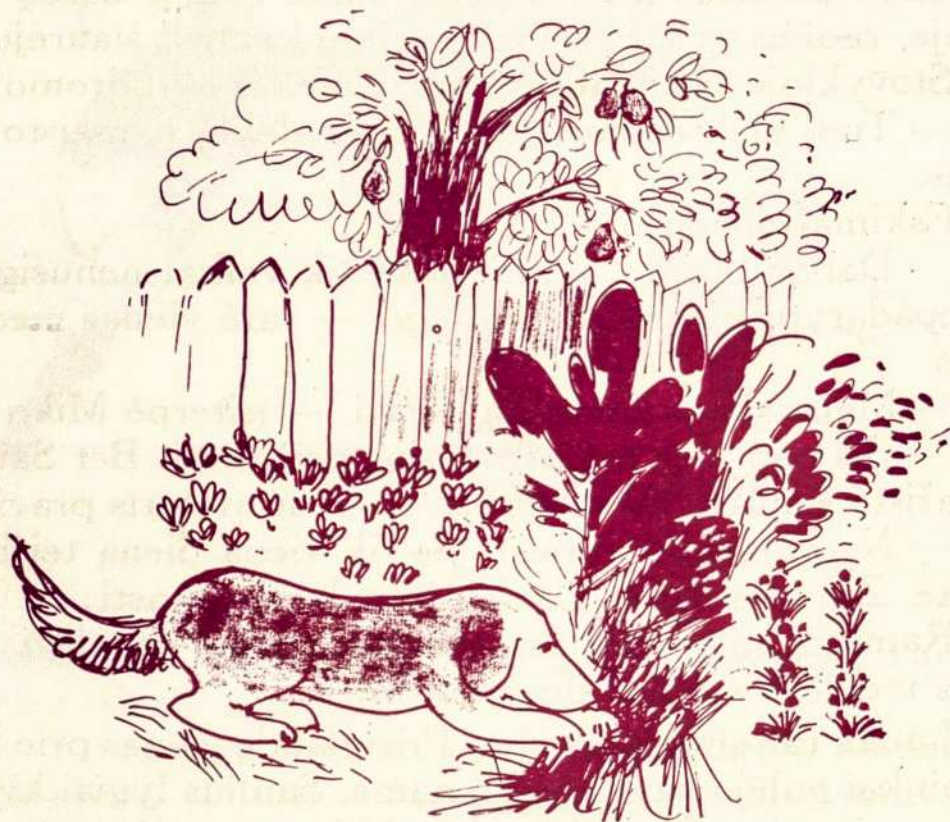
JULIJONO KAULAS

P. F.

sulietuvino D. Sadūnaitė

Vakar mūsų šuo Julijonas pakasė savo geriausią, pirmos rūšies kaulą darže, netoli didžiojo kriaušės medžio.

Šiandien Julijonas jautėsi alkanas. Štai jis bėga saulės išildyta žole ir galvoja apie savo kaulą. Julijonas atsimena: vakar jis kaulą pakasė toje vietoje, kur kriaušės šešėlis krito ant gėlių lysvės kampo. Toje gėlių lysvėje žydėjo geltonos rožės, didelės, raudonos aguonos ir melsvi irisai. Bet Julijonui gėlės nerūpėjo. Jam rūpėjo jo pirmos rūšies kaulas!

Atbėgęs į gėlių lysvę, Julijonas ėmė nekantriai kasti žemę priekinėmis kojomis. Kasė, kasė ir kasė. Iškasė didoką duobę, bet jokio kaulo jis tenai nerado.

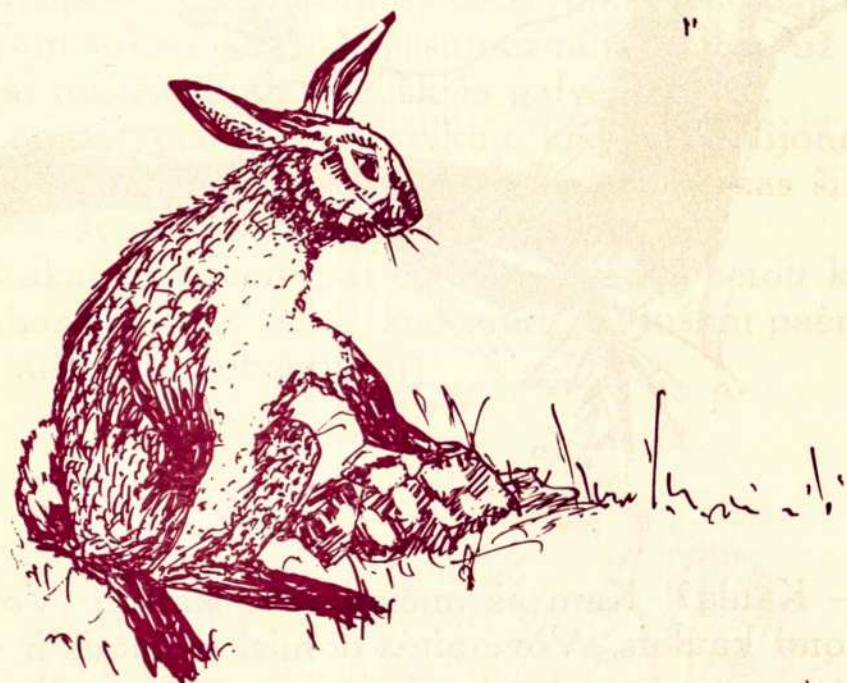
— Au! — sulojo Julijonas. — Kur mano kaulas? Jis atsitūpė ant žolės ir pradėjo galvoti. Kaulą jis tikrai pakasė. Jeigu jo nėra, tai kas nors paėmė.

— Auuu! — vėl sulojo Julijonas. Jis pastatė ausis, paustė orą ir jau žinojo, kokie žvėreliai buvo prabėgę gėlių lysve. Jis dar pasižiūrėjo į žemę, ir tikrai — pėdsakai!

— Tai voveraitės ir kiškio pėdsakai, — suprato Julijonas. — Dabar žinau, kodėl nerandu savo kaulo. Auu!

Kaip tik tuo metu kiškis šoktelėjo iš krūmų.

— Kiški, kiški, — amtelėjo Julijonas. — Kur padėjai mano kaulą?

Kiškis žvilgtelėjo į Julijoną ir nusijuokė.

— Tai protas! Kam man reikia tavo kaulo? Kiškiai ėda morkas ir pavasarinius kopūstus. Ką aš veikčiau su tavo kaulu?

Tada kriaušės medžiu nusileido voveraitė, pamačius Julijoną su kiškiu besikalbant.

— Vai, kokia graži diena! — džiaugėsi voveraitė.
— Karališka, — pritarė kiškis.
— Diena, tai diena, — suurzgė Julijonas. — Bet pasakyk man, voveraitė, kur padėjai mano kaulą?

— Kaulą? Kam aš imčiau tavo kaulą? Voveraitės nesidomi kaulais. Voveraitės domisi riešutais ir gilėmis. Kam man tas tavo kaulas reikalingas? — pyktelėjo voveraitė, neteisingai apkaltinta.

— Bet žiūrėk, ar čia ne tavo pėdsakai gėlių lysvėje? Ir dar toje vietoje, kur vakar pakasiau savo kaulą... — nenusileido Julijonas.

— Taip, mano. Aš čia anksti rytą prabėgau su riešutais. Bet kaulo tai aš neėmiau!

— Kas nors jį paėmė! Jeigu aš vakar jį čia pakasiau, o dabar jo nėra, tai kas nors paėmė, — vis pyko Julijonas.

— Čia reikia gudresnės galvos, — tarė kiškis. — Einam pas išmintingą Pelėdą. Ji mums padės rasti Julijono kaulą, — pasiūlė kiškis.

Visi sutiko ir nuėjo. Pelėda gyveno sename ąžuole. Ji turėjo labai šaunius namus drevėje. Voveraitė liuktelėjo į medį ir pasibeldė į Pelėdos duris. Kiškis su Julijonu liko stovėti apačioje.

Voveraitėi pasibeldus du kartus į Pelėdos namų duris, pasigirdo balsas:

— Kas čia mane trukdo taip anksti ryte? Vos spėjau užsnūsti. . .

— Atsiprašome, bet mums labai reikia jūsų pagalbos.

— Taip anksti iš ryto? — sumurmėjo Pelėda už durų ir, plačiai nusižiovaudama, iškišo galvą laukan.

— Labas rytas, — pasisveikino kiškis ir Julijonas.

— Jeigu Julijonas čia, tai bėda netoli. O kas šį sykį atsitiko? — šyptelėjo Pelėda.

— Vakar Julijonas paslėpė savo kaulą netoli kriaušės ir dabar neranda. Sako, kad mudu su kiškiu paėmėm, — šoko aiškintis voveraitė.

— Aha, suprantu. Gerai, aš padėsiu tą kaulą surasti, — tarė Pelėda. Tik kur mano saulės akiniai. Kaip žinote, aš dienos šviesos nemėgstu. . .

Pelėda užsidėjo akinius, pakėlė sparnus ir plast, plast, nuplasnojo prie kriaušės medžio. Kiškis, voveraitė ir Julijonas ten nubėgo taip pat. Pelėda nutūpė žolėje. Tada ji apžiūrėjo gėlių lysvę. Ji atydžiai žvilgterėjo tai į žemę, tai į dangų, tai vėl į saulę. Susiraukusi ir primerktomis akimis, ji dar ilgai žiūrėjo į kriaušės medžio šešėlį žolėje.

— Julijonai, kuriuo laiku vakar pakasei savo kaulą?

— Buvo trečia valanda po pietų, — pasakė Julijonas.

— Aha, tai aš viską dabar suprantu, — atsiduso Pelėda. — Klausyk, Julijonai, ir tau paaiškinsiu. Matai, saulė dabar yra rytuose, todėl kriaušės šešėlis krinta į vakarų pusę. O vakar trečią valandą po pietų, saulė jau buvo vakaruose. Kriaušės šešėlis žolėje nusitęsė į rytų pusę. Todėl tu šiandien kaulo neradai, nes ne ten ieškojai.

— Kodėl aš apie tai anksčiau nepagalvojau? — sušuko kiškis, šoktelėdamas į orą.

Julijonas tylėjo ir kasė ten, kur Pelėda jam rodė. Tuoju iškasė kaulą.

— Valio, valio! — sušuko kiškis su voveraite. — Ačiū, ačiū, ponio Pelėda. Mes visi išmokom kai ką apie saulę ir šešėlius.

Julijonas patenkintas laižė savo kaulą.

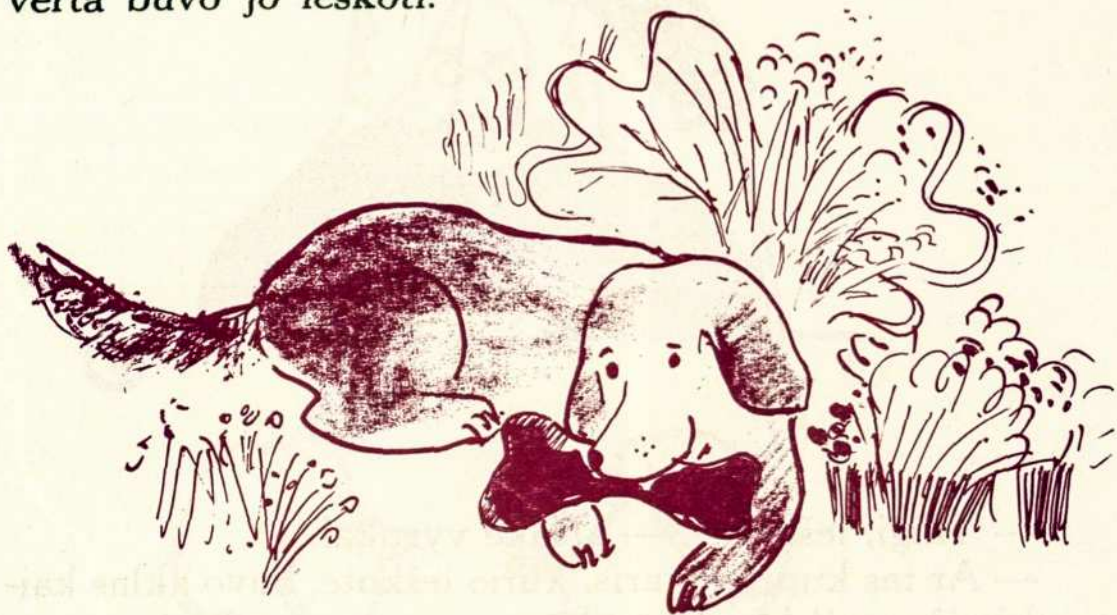
— Julijonai, — tarė Pelėda, — ar tu neturi ką pasakyti savo draugams?

— Sakyti? Ką aš jiems turiu sakyti? — nustebo Julijonas.

— Turi atsiprašyti, kad neteisingai juos apkaltinai. Tavo kaulo, juk, niekas nebuvo paėmęs... — priminė Pelėda.

— Taip, taip. Atsiprašau, kiški. Atsiprašau, voveraite. Ir ačiū, ponio Pelėda, kad padėjote man atrasti kaulą.

Julijonas išsitiesė saulės išildytoje žolėje ir pradėjo graužti savo kaulą. Kaulas tikrai buvo labai skanus ir verta buvo jo ieškoti.

— Tai iki pasimatymo. Tikiuos, kad netrukus Julijonui vėl bus nauja bėda. Bet nieko, nieko — šyptelėjo Pelėda ir nuskrido į savo namus ąžuole. Kiškis nušuoliavo į miškelį, o voveraitė prie savo riešutų.

DETEKTYVAS

Arabų pasakėčia

Kartą keliavo arabas per smėlėtą dykumą. Keliaudamas jis sutiko du jaunus vyrus. Tie vyrai dairėsi į visas puses ir šūkavo.

— Ieškote paklydusio kupranugario? — paklausė arabas.

— Taigi, ieškome, — atsakė vyrukai.

— Ar tas kupranugaris, kurio ieškote, buvo aklas kaire akimi? — vėl klausė arabas.

Vyrukai pasižiūrėjo vienas į kitą.

— Tikrai, gerai sakai. Tas mūsų kupranugaris nepriėmė kaire akimi, — tarė vienas vyrukas.

— Ar jam trūko vieno priešakinio danties?

Vyrukai pakrapštė pakaušius.

— Tiesa, tas kupranugaris buvo nusilaužęs priešakinį dantį, — prisiminė antrasis vyrukas.

— Ar jis nešė du maišus prikabintus prie balno? Kai-rėje — maišą medaus, o dešinėje — maišą kviečių? — to-liau klausinėjo arabas.

— Nešė, nešė! — sušuko abu vyrukai. — Jie nešė ir medaus ir kviečių maišus. Jie priklauso mums! Sakyk greitai, kur yra mūsų kupranugaris!

— Aš nežinau, kur jis yra, — ramiai atsakė arabas.

— Tu jį pavogei! Tu jį pavogei! — įpykę šaukė vyru-kai. Jie pagriebė arabą už parankių ir nusitempė į teismą.

Teisėjas pasižiūrėjo į arabą ir tarė:

— Tave kaltina kupranugario vagyste. Ką gali į tai atsakyti?

— Kupranugario aš nepavogiau, — teisinosi arabas. — Aš jo net nemačiau! Keliaudamas per dykumą, užtikau kupranugario pėdsakus, vedančius ir šen ir ten, įvairiom kryptim. Iš to supratau, kad kupranugaris yra paklydęs. Toliau nuėjęs, radau apgraužtą dykumos augalą. Jis buvo apgraužtas tik iš dešinės pusės. Iš to man buvo aišku, kad kupranugaris aklas kairiąja akimi. Tada vėl pastebėjau, kad kur tik žolė nugraužta, geltoni kuokštai likę viduryje. Taip sužinojau, kad kupranugaris neturėjo vieno priešakinio danties. O kokias prekes jis gabeno, man buvo visai nesunku atspėti.

— Kaip tai atspėjai? — paklausė susidomėjęs teisėjas.

— Ogi štai kaip, — pasakė arabas. — Smėlyje radau šiek tiek medaus lašų, nuvarvėjusių kairėje pusėje. Bitės skrajojo ir dūzgė toj vietoj. O dešinėje, pastebėjau iškritusius kviečių grūdus, kuriuos skruzdėlės nešėsi į savo namus.

— Esi nuostabiai pastabus! Tikras detektyvas! — pasigėrėjo teisėjas, išklausęs arabo aiškinimo. Ir teisėjas jo ne tik nenubaudė, bet leido keliauti, kur tik nori.

O tiems jauniems vyrukams, neteisingai apkaltinusiems pastabų arabą, buvo labai nesmagu. Nukabinę nosis, jie išėjo toliau ieškoti savo paklydusio kupranugario.

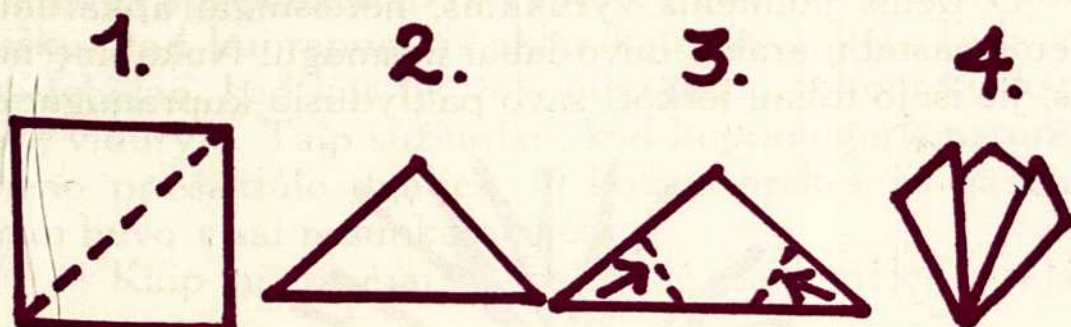
GALVOSŪKIŲ ATSAKYMAI

I. 1-E, 2-D, 3-A, 4-B, 5-C.

II. 1-c, 2-d, 3-a, 4-e, 5-b, 6-h, 7-i, 8-g, 9-j, 10-f.

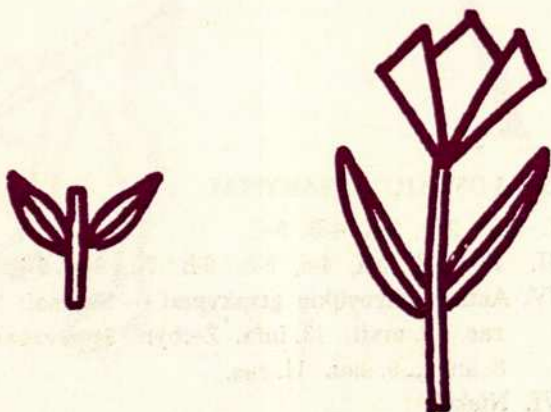
IV. Anties galvosūkių atsakymai — Skersai: 4. lietsargis, 6. serga, 7. dirva, 9. sūris, 10. doras, 12. arsit, 13. ima. Žemyn: 1. pavasaris, 2. margas, 3. balandis, 5. tirpsta, 7. dirba, 8. antis, 9. sau, 11. ras.

VI. Nieko!

TULPIŲ PUOKŠTĖ

1. Pasiimk raudono ir žalio popieriaus. Arba: baltą popieriaus lapą nudažyk raudona spalva, o kitą lapą — žalia spalva. Pasiimk žirkles ir klijų.
2. Iš raudono popieriaus iškirpk nedidelį keturkampį. Perkirpk įstrižai, kad būtų du trikampiai.
3. Sulenk trikampio kampus į vidurį.
4. Iš žalio popieriaus iškirpk pailgus lapus ir kotą. Priklijuok prie tulpės žiedo.
5. Gali padaryti stovinčias tulpes. Priklijuok jas prie pagaliukų.
6. Gali padaryti visą puokštę įvairių spalvų tulpių: geltonų, violetinių, baltų ir t.t. Suklijuok puokštę ant didelio popieriaus lapo. Arba: stačias tulpes priklijuotas prie pagaliukų sustatyk į popierinį puodelį pripiltą žemių.

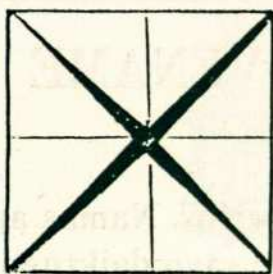

PAUKŠČIUKAS

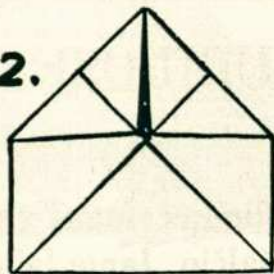
Keturkampį popieriaus lapą perlenk įstrižai, kad pasidarytų trikampis. Vėl perlenk per kitus kampus. Ištiesk.

1. Kiekvieną kampą lenk į vidurį, lyg voką — nr. 1.
2. Apversk. Vėl kiekvieną kampą lenk į vidurį, kaip nr. 2. Kai įlenksi visus kampus, atrods kaip nr. 3.

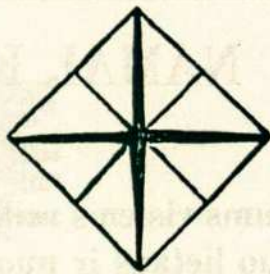
1.

2.

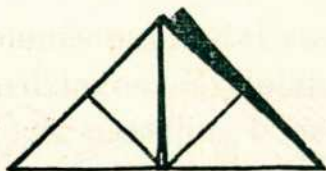

3.

3. Tada perlenk įstrižai — kaip nr. 4. Vėl perlenk įstrižai per kitus kampus.
4. Paimk už kampų ir suglausk, kaip nr. 5. Atlenk ir vieną kvadratą ištrauk į viršų, kaip nr. 6.

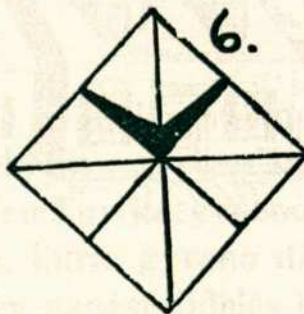
4.

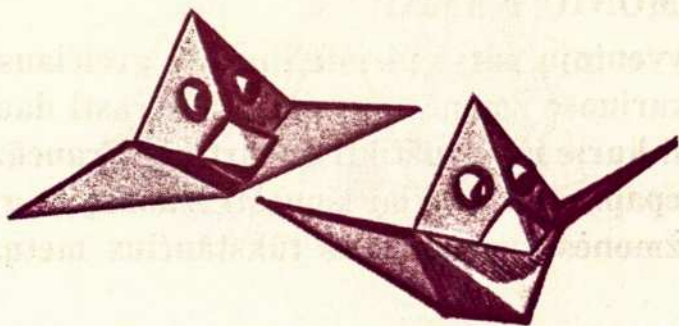
5.

6.

5. Vėl suglausk įstrižai, taip, kad kvadratas išsikištų. Tai paukščiuko galva ir snapas.
6. Suglausk šonus — tai sparnai. Kai abiem rankom laikai už sparnų galo ir juos judini, paukščiukas atidaro ir uždaro snapą.

NAMAI, KURIUOSE GYVENAME

paruošė Danguolė Sadūnaitė

Mums visiems reikalingas stogas virš galvos. Namas apsaugo mus nuo lietaus ir nuo šalčio. Jame laikome savo daiktus ir visokių įrankius. Namai mus apsaugo nuo priešų, suteikia mums privatumo ir yra vieta šeimai susiburti.

PIRMIEJI ŽMONIŲ NAMAI

Žemės gyventojų patys pirmieji namai greičiausiai buvo uo-
loje. Urvai, kuriuose žmonės gyveno yra atrasti daugelyje vietų
pasaulyje. Kai kurie iš jų, užtikti dabartinėj Prancūzijoje ir Ispa-
nijoje, buvo nepaprastai gražiai išpuošti žmonių ir gyvulių pieši-
niais. Juose žmonės gyveno prieš tūkstančius metų.

Vėliau, Šveicarijos priešistoriniai gyventojai, kurie gyveno arti ežerų, statėsi sau namus su šiaudiniais stogais, ant medinių baslių, netoli nuo vandens. Šie žmonės jautėsi lygiai gerai gyvendami ant vandens, kaip ir ant žemės. Nebuvo jiems sunku šiuos kaimelius apginti nuo priešų, nuo žvėrių ir nuo žmonių. Prireikus maisto, jie išeidavo žuvauti.

Laikui bėgant, namai darėsi sudėtingesni. Kuo turtingesnis asmuo, tuo didesnis jo namas. Kaip žinote, namai statomi labai įvairaus stiliaus. Nesvarbu kokio pavidalo ar dydžio namas būtų, yra sakoma, kad kiekvieno žmogaus namai yra jo pilis!

IŠ KO STATO NAMUS

Žmonės paprastai stato sau namus iš jiems lengvai prieinamos medžiagos. Rytiniame Amerikos pakrašty gyveną indėnai, statėsi sau namelius iš beržo tošies, nes ten kur jie gyveno augo daug beržų. Visai kitaip tvarkės indėnai, kurie gyveno didelius plotus apimančiose lygumose. Kadangi ten ganėsi didelės bizonų ir antilopių bandos ir mažai buvo medžių, jie statė sau palapines, (vadinamas "tepees") iš gyvulių kailių.

Miškingose Afrikos srityse randame daug trobelių pagamintų iš žolių ir iš plačių lapų. Kongo gyventojai, pavyzdžiui, pasigamina namams puikius stogus iš daugelio sluoksnių plačių lapų. Namukas išlieka sausas, net kai užaina labai smarkus lietus.

Kitos, daugeliui žmonių nesunkiai prieinamos medžiagos statybai yra akmuo, įvairios šakelės ir šiaudai. Neturtingi indėnai gyvenantys Guatemaloje statosi sau namus, pagamindami sienas iš pagaliukų ir stogus iš žolių. Šiuos pagaliukus jie kartais supina, arba tik stačiai sustato.

Dumblas taip pat gerai pasitarnauja statybai. Jis ypač yra naudojamas srityse kur mažai iškrenta lietaus. Amerikos pietų vakaruose daug namų yra pastatytų iš vadinamos „adobe“ medžiagos. Tai dumblas sumaišytas su šiaudais.

Kadangi daugelis gyventojų yra neturtingi, jie naudoja statybai viską, ką randa savo aplinkoj.

NAMAI IR KLIMATAS

Kokios rūšies namą statysies, daug priklausys nuo krašto, kuriame gyveni. Negerai būtų statyti namą dengtą plokščiu stogu šveicarų Alpėse, nes jis neatlaikytų sniego svorio. Todėl namai ten statomi stačiais stogais. Gyvenant klimato, kur daug lyja, reikia nuožulnių stogų, leisti vandeniui nubėgti. Taip pat įdomu yra pastebėti, kad kraštuose kur smarkiai lyja, stogai yra plačiai siekiantys, taip kad galima pasivaikščioti ir aplink namą, visai nesušlampant.

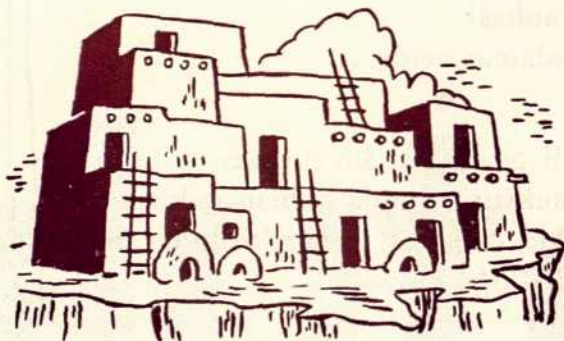
Eskimų pastatyti sniego nameliai, vadinami "igloo", nepraleidžia vėjo ir gerai apsaugo gyventojus nuo ten siaučiančių pūgų. Bet, kai Amazono džiunglėse indėnai statosi sau pastogę, dažnai ši pastogė yra lyg ir be sienų. Sienos trukdytų namuką vėdinti, nes ten karštis ir drėgmė — dideli.

Net ir mūsų krašte statant namus reikia skaitytis su klimatu. Gyvendami Floridoj, arba pietinėj Kalifornijoje galime įsirengti savo name didelius langus ir statyti jį su plokščiu stogu. Žinoma, tokio stiliaus namas bus mums netinkamas, jeigu gyvensime Masachusetts valstijoje, kur klimatas yra visai kitoks.

NEPAPRASTI NAMAI

Ar girdėjai, kad Gaddang ir Kalinga žmonės gyvenantys Filipinuose, statosi sau pastoges aukštai medžiuose. Kai kurios iš jų įrengtos net 60 pėdų nuo žemės!

Viena iš nepaprastų vietovių, kur žmonės pasistatė namus yra pietvakarinėje Amerikoje, Arizonos Canyon de Chelly. Ten, aukštai uoloje, indėnai yra įsitaisę kaimą su pastatais, statytais iš akmens ir adobės. Norint kaimą pasiekti, reikia labai ilgų kopėčių.

JUOKIMĖS!

Mama: Jau trečią kartą eini į krautuvę ir vis pamiršti sviestą.

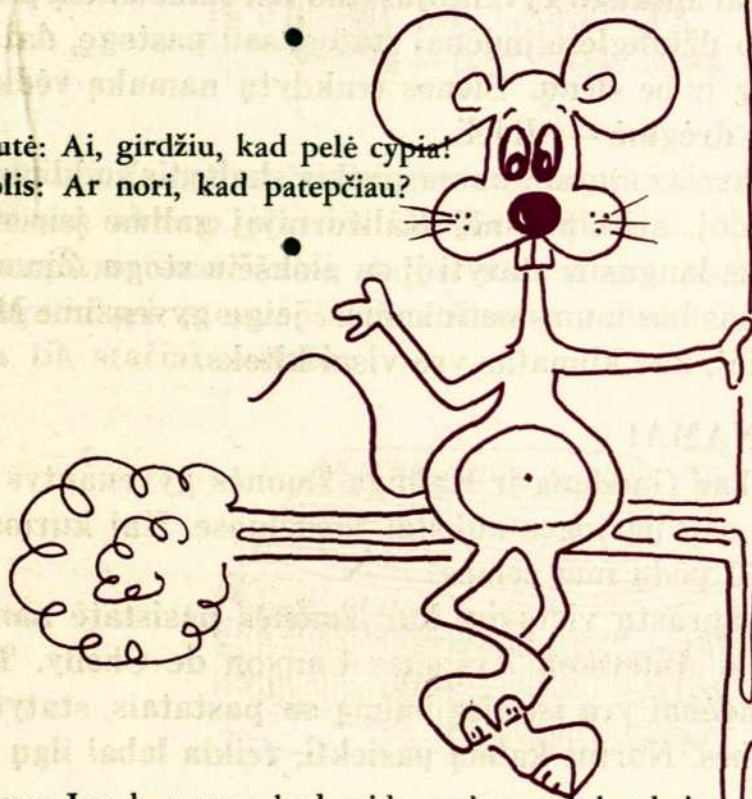
Rita: Mamyte, kad jis toks taukuotas, vis išslysta iš atminties...

Močiutė: Štai tau doleris, kad buvai tokia gera.
O dabar papasakok man, ką dantų gydytojas darė.

Rūtelė: Jis Jonukui ištraukė du dantis!

Sesutė: Ai, girdžiu, kad pelė cypia!

Brolis: Ar nori, kad patepčiau?

Mama: Jonuk, matau, kad veidą nusiprausei, bet kaip susipurvinai rankas?

Jonukas: Besiprausdamas veidą...

Mokytoja: Kas gali paaiškinti šio posakio reikšmę:
"Ankstyvas paukštis suranda riebiausią kirminą"?

Mokinys: Tai reiškia... jei esi riebus kirminas, nereikia per anksti iškišti galvos.